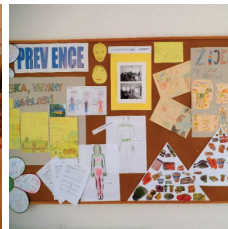

Příklady dobré praxe vzdělávání žáků v oblasti rovných příležitostí v roce 2013

www.kr-olomoucky.cz

Olomoucký kraj

Název díla: „**Příklady dobré praxe vzdělávání žáků v oblasti rovných příležitostí v roce 2013**“

Sestavil: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje

Vydal: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Vydání první. Olomouc. 2014

Obsahový podklad a ilustrační foto: Dům dětí a mládež Hranice, příspěvková organizace,
Mateřská škola Komenského 44, Šternberk, příspěvková organizace,
Odborné učiliště a Praktická škola Lipová-lázně 458,
Střední škola a Základní škola Lipník nad Bečvou, Osecká 301,
Základní škola Kojetín, Svatopluka Čecha 586, okres Přerov
a Základní škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov.

Nositelé autorských práv: Mgr. Blanka Šturalová, Mgr. Kamila Neumannová, Mgr. Libor Vrána,
Mgr. Jarmila Slezáčková, Mgr. Olga Odehnalová a Mgr. Hana Matušková.

Grafická úprava a korektura: Euro-Print Přerov spol. s r.o., 9. května 40, 750 02 Přerov

Tisk: Euro-Print Přerov spol. s r.o., 9. května 40, 750 02 Přerov

Rok vydání: 2014

ISBN: 978-80-87982-00-6

Dům dětí a mládeže Hranice, příspěvková organizace	3
Mateřská škola Komenského 44, Šternberk, příspěvková organizace	6
Odborné učiliště a Praktická škola Lipová–lázně 458	9
Střední škola a Základní škola Lipník nad Bečvou, Osecká 301	14
Základní škola Kojetín, Svatopluka Čecha 586, okres Přerov	20
Základní škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov	24

Poděkování

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy děkuje autorům za zpracování příspěvků a spolupráci při sestavení publikace: „Příklady dobré praxe vzdělávání žáků v oblasti rovných příležitostí v roce 2013“.

„Příklady dobré praxe vzdělávání žáků v oblasti rovných příležitostí v roce 2013“.

Vážení čtenáři,

Odbor školství, mládeže tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje pro vás již čtvrtým rokem připravil publikaci: „Příklady dobré praxe vzdělávání žáků v oblasti rovných příležitostí v roce 2013“.

Publikace vznikla díky získaným podkladům od řešitelů projektů dotačních programů MŠMT: „Na podporu integrace romské komunity na rok 2013“ a „Na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy na rok 2013“, rozvojového programu: „Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2013“ a globálního grantu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Cílem publikace je prezentovat aktivity a výstupy z projektů škol, školských zařízení a podpořit vzájemnou spolupráci řešitelů projektů, mateřských a základních škol.

Doufám, že vám publikace přinese řadu podnětných informací, které přispějí k obohacení vaší práce a zkušeností.

Ing. Zdeněk Švec
náměstek hejtmana Olomouckého kraje

Realizátor projektu: Dům dětí a mládeže Hranice, příspěvková organizace

Adresa: Galašova 1746, 753 01 Hranice

Ředitel projektu: Mgr. Blanka Šturalová, ředitelka školského zařízení

Kontaktní údaje: e-mail: ddm.hranice@hranet.cz, tel.: 582 601 700
web: www.ddm.hranet.cz

Dotační titul: Dotační program MŠMT: Na podporu integrace romské komunity v roce 2013

Název projektu: SE VZDĚLÁNÍM DÁL

Cíl projektu:

Cílem projektu bylo podpořit udržitelnost kroužků s různým zaměřením pro děti a mládež ze sociálně znevýhodněného prostředí v Hranicích a blízkém okolí. V kroužcích byly podporovány aktivity, které dětem pomohly překonávat obtíže v průběhu povinné školní docházky formou doučování.

Je velmi důležité, aby se romské děti zapojily do takových volnočasových aktivit, ve kterých mohou zažít úspěch. Dá se pak očekávat, že se také budou snažit překonávat překážky v běžném i školním životě.

Cílová skupina: děti a mládež ve věku 6–19 let ze sociálně znevýhodněného prostředí. Celkem 59 členů v zájmových kroužcích (kroužek hudební – 10 členů, kroužek taneční – 13 členů, kroužek výpočetní techniky – 12 členů, kroužek sportovní – 24 členů), ale tábory a jednorázové akce navštěvovaly i další děti. Dále se našich akcí účastnilo i mnoho rodičů.

Délka projektu: 1. 1. – 31. 12. 2013

Jednotliví pracovníci projektu, jejich funkce a pracovní náplň:

Vedoucí kroužku výpočetní techniky:

- ✓ vedl a motivoval členy kroužku ke zdokonalování se v praktickém využití počítačů a počítačových dovednostech,
- ✓ příležitostně doučoval děti a mládež učivu základní a střední školy,
- ✓ připravoval je na různé testy a druhy zkoušek,

- ✓ seznámil členy kroužku s možnostmi využití výukových programů určených k procvičování učební látky,
- ✓ působil preventivně v předčasném ukončení vzdělání,
- ✓ vedl administrativu spojenou s evidencí pedagogické činnosti a výsledků dětí a mládeže.

Vedoucí tanečního a sportovního kroužku:

- ✓ prováděl výchovnou činnost zaměřenou na pohybový rozvoj osobnosti dětí a mládeže,
- ✓ seznámil členy kroužku s různými druhy sportů a sportovním náčiním,
- ✓ připravoval a organizoval další navazující pohybové aktivity pro děti a mládež (soutěže, turnaje, přehlídky, zájezdy a další volnočasové aktivity),
- ✓ pomáhal jak fyzickému, tak i kulturnímu rozvoji členů kroužku,
- ✓ pomáhal zvyšovat sebevědomí členů kroužku vystupováním na veřejnosti,
- ✓ navrhoval dovybavení kroužků potřebným materiálem,
- ✓ vedl administrativu spojenou s evidencí pedagogické činnosti a výsledků dětí a mládeže.

Vedoucí hudebního kroužku:

- ✓ prováděl výchovnou činnost zaměřenou na hudební, pěvecký, rytmický rozvoj osobnosti dětí a mládeže,
- ✓ připravoval a organizoval další navazující zájmové aktivity pro děti a mládež (soutěže, přehlídky, koncerty aj.),
- ✓ pomáhal kulturnímu rozvoji členů kroužku,
- ✓ pomáhal zvyšovat sebevědomí členů kroužku vystupováním na veřejnosti,
- ✓ navrhoval dovybavení kroužku potřebným materiálem,
- ✓ vedl administrativu spojenou s evidencí pedagogické činnosti a výsledků dětí a mládeže.

Interní pracovník DDM (výtvarné a rukodělné činnosti, doučování):

- ✓ prováděl výchovnou činnost zaměřenou na rukodělné a tvořivé aktivity dětí a mládeže,
- ✓ motivoval členy a zvyšoval sebevědomí členů kroužku na základě jejich vlastnoručně zhotovených výrobků,
- ✓ prováděl konzultační a poradenskou činnost v oblasti vzdělávání.

Realizované aktivity a výstupy projektu:

Členové kroužků měli možnost zapojit se do sportovních soutěží a kulturních akcí, ve kterých se mohli projevit, prezentovat a srovnávat své dovednosti s vrstevníky i z dalších několika míst České republiky. Výrazně tak stoupal jejich zájem o danou oblast, snaha zlepšovat se a uspět mezi ostatními.

K doplňujícím aktivitám realizovaným v rámci projektu, které měly motivační charakter, patřily příležitostné akce – zájezdy, výlety a exkurze na různá místa naší republiky, návštěvy aquaparku, kina nebo muzea, turnaje, tradiční a netradiční výtvarné a rukodělné aktivity.

Mládež měla možnost zúčastnit se besed a diskuzí s odborníky (např. policisté, sociální pracovníci, zdravotní sestry, romské celebrity aj.). Tyto akce měly za úkol děti a mládež vzdělávat, pomáhat jim objevovat nové oblasti lidské činnosti, probudit v nich zájem a touhu poznávat své okolí, motivovat je pro další činnosti.

Romské děti stejně jako všechny ostatní potřebují zažít úspěch v tom, co dělají, potřebují se srovnávat s ostatními a vědět, že to, k čemu jsou v kroužcích vedeni a co je vedoucí učí, mohou uplatnit i v běžném životě. **Zvyšuje se tak i jejich sebevědomí a motivace do dalšího vzdělávání.**

Zpracovala: Mgr. Blanka Šturalová,
ředitelka DDM Hranice

Realizátor projektu:

Mateřská škola Komenského 44, Šternberk, příspěvková organizace

Adresa: Komenského 2147/44, 785 01 Šternberk

Řešitel projektu: Mgr. Kamila Neumannová, učitelka mateřské školy,
koordinátor environmentální výchovy

Kontaktní údaje: e-mail: mskomenskeho@tiscali.cz, tel.: 585 013 455
web: mskomenskeho@tiscali.cz

Dotační titul: Rozvojový program MŠMT: Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2013

Název projektu: ŘÍKÁM TO SPRÁVNĚ?

Cíle projektu:

- ✓ zkvalitnit řečový projev dětí ve speciálních a běžných třídách a tím usnadnit jejich nástup do základní školy,
- ✓ rozvíjet řečové schopnosti a jazykové receptivní i produktivní dovednosti,
- ✓ rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný řečový projev,
- ✓ umožnit ostatním dětem z mateřské školy i šternberského regionu nápravu vad řeči ambulantně.

Cílová skupina:

- ✓ 24 dětí s vadami řeči ve speciálních třídách,
- ✓ 12 dětí a jejich rodiče šternberského regionu.

Délka projektu: 1.9. – 31.12. 2013

Jednotliví pracovníci projektu, jejich funkce a pracovní náplň:

- ✓ **Ředitelka školy:** ve spolupráci s učitelkami zakoupila atraktivní nové pomůcky pro nápravu vad řeči a vykonávala dohled nad projektovými aktivitami.
- ✓ **Učitelky (12):** při běžné vzdělávací práci sledovaly správnou výslovnost dětí.
- ✓ **Logopedky ze speciálních tříd (3):** navštěvovaly děti i učitelky jednotlivých tříd, zajímaly se o správné vedení dětí i využívání speciálních pomůcek.
- ✓ **Logopedky v logopedické ambulanci (2):** měly rovněž příležitost svou práci zpestřit a využívat nové moderní pomůcky.

Realizované aktivity a výstupy projektu:

1) Nákup atraktivních pomůcek pro nápravu vad řeči

Speciální třídy (2) byly vybaveny kvalitními pomůckami, čímž byla zatraktivněna

a zkvalitněna logopedická práce s dětmi. Pro práci ve speciálních třídách byla, z nově zakoupených pomůcek, využívána především logopedická zrcadla, maňasci kluk a holka pro aktivizaci orofaciální oblasti, foukací železniční tunely, tělovýchovné náčiní, nářadí, speciální tabule s rolemi papíru, nové knihy, publikace a počítač se zajímavými logopedickými programy. Zakoupené pomůcky byly využívány i v běžných třídách mateřské školy a logopedické ambulanci.

2) Individuální a skupinová logopedická péče

Učitelky při běžné vzdělávací práci s dětmi sledovaly jejich správnou výslovnost. Děti byly průběžně opravovány a upozorňovány na chyby ve výslovnosti. Veškerá pedagogická práce a činnosti byly realizovány formou her, práce s texty, obrázky, využíváním moderních počítačových programů. Zařazovány byly logopedické chvílky, dechová, artikulační a fonační cvičení. Dětem tato cvičení zatraktivnily nové pomůcky. Maňasci umožňovali vizualizaci cviků pro zlepšení obratnosti mluvidel, protože kromě hlavy a rukou bylo možné ovládat i jazyk a ústa. Foukací železniční tunely usnadnily dětem provádět dechová a fonační cvičení.

U dětí byl velmi oblíbený nový výukový CD program „Naslouchej a hrej si“, cílený na cvičení sluchové paměti a diferenciaci zvuků pomocí desítky zvuků doprovázených obrázky a velkým množstvím melodií. Učební systém „LogicoPiccolo i Logico Primo“ přispěl k rozvoji a reedukaci zrakového vnímání, procvičování zrakové percepce a prostorové orientace. Mimo jiné rozvíjel pozornost, soustředěnost, logické myšlení, vědomosti a názornou představivost dětí. Skupinovým i individuálním využíváním zakoupených dětských knih, například: „Umíš správně vyslovovat?“, „Moje první kniha – výslovnost“, „Mařenka už říká ř“, byla u dětí rozvíjena slovní zásoba a zlepšována větná stavba. Zakoupené pomůcky stimulovaly rozvoj grafomotoriky a přispěly k rozvoji řeči ve všech rovinách, k podněcování mluvního apetitu a k navyšování aktivně užívané slovní zásoby.

3) Depistáž v sedmi třídách Mateřské školy Komenského 44, Šternberk a na odloučeném pracovišti Mateřské školy Horní Loděnice

4) Logopedická ambulantní péče

Logopedická ambulance probíhala v odpoledních hodinách 2krát týdně pro 12 dětí šternberského regionu a jejich rodiče. Rodičům byly zapůjčovány odborné knihy z oblasti logopedie a dětem knihy, určené pro činnosti dětí. Rodiče tak měli možnost pracovat s kvalitní a moderní odbornou literaturou a využívat nových nápadů pro zkvalitnění řeči jejich dětí.

5) Samostudium pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zkvalitnilo vyhledávání dětí s vadami řeči v ostatních třídách.

Projekt byl pro školu přínosem, protože nově získané pomůcky doplnily a zkvalitnily individuální i skupinovou logopedickou péči probíhající ve speciálních třídách i v ambulantní péči na naší mateřské škole.

Zpracovala: Mgr. Kamila Neumannová
koordinátor environmentální výchovy
učitelka mateřské školy

Realizátor projektu:

Odborné učiliště a Praktická škola Lipová – lázně 458

Adresa: Odborné učiliště a Praktická škola Lipová – lázně 458, 790 61 Lipová - lázně

Ředitel projektu: Mgr. Libor Vrána, ředitel školy

Kontaktní údaje: e-mail: reditel@oulipova.cz, tel.: 732 816 252
web: www.oulipova.cz

Dotační titul: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost – Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Olomouckém kraji

Název projektu: PROJEKT MOTIVACE KE STUDIU

Cíle projektu:

Cílem projektu bylo zvýšit motivaci žáků ke studiu, zájem o obor a chuť aktivně se zapojit do dění školy prostřednictvím nabízených aktivit ve zřízeném školním poradenském centru.

Činnost školního poradenského centra vznikla na základě podporované aktivity „rozvoj poradenství, zpracování a rozšíření nabídky asistenčních, speciálně pedagogických a psychologických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami“ v těchto oblastech: poradenství, doučování žáků v náročných předmětech, volnočasové aktivity žáků (barmanský kurz, kurz práce s počítači a internetem, kurz pletení košíků, orientace v knihovně, ruční práce, kurz k získání truhlářských oborových kompetencí, florbal, nohejbal, kopaná, badminton, základy 3D modelování, základy kovářství, zážitková gastronomie, jóga, masáže, zpěv s kytarou, interaktivní besedy) a environmentální výchova.

Cílová skupina: 200 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří se za pomoci tutorů připravovali na výuku a k závěrečným zkouškám.

Délka projektu: 1. 3. 2012 – 30. 9. 2013

Jednotliví pracovníci projektu, jejich funkce a pracovní náplň:

✓ **Hlavní manažer:** zodpovídal za hodnocení projektu, za správnost a přípravu monitorovacích zpráv. Řídil realizační tým, organizoval porady realizačního týmu a zodpovídal za řádný chod projektu v souladu s harmonogramem aktivit. Prováděl pravidelné vyhodnocování účelnosti vynakládaných finančních prostředků s uvažitelnými náklady. Vyhodnocoval naplňování monitorovacích indikátorů projektu. Byl zodpovědný za závěrečnou zprávu a prováděl publicitu projektu.

- ✓ **Psycholog a speciální pedagog:** vypracovali pro vybrané žáky individuální vzdělávací plán, připravili program prevence rizikových projevů chování, metodicky vedli tutorý a žáky k ochraně a tvorbě životního prostředí.
- ✓ **Tutoři (31):** doučovali žáky v náročných předmětech, věnovali se žákům se slabšími školními výsledky, zaměřili se na přípravu žáků k závěrečným zkouškám a vedli žáky k ochraně a tvorbě životního prostředí.
- ✓ **Metodici centra (2):** připravili a vedli volnočasové aktivity žáků, které vycházeli z klíčových kompetencí, a to kompetencí komunikativních, k učení, řešení problémů, personálních a sociálních. Dále z kompetencí občanských, kulturního povědomí, pracovního uplatnění a kompetence k využívání prostředků informačních technologií, a práce s informacemi. Vedli žáky k ochraně a tvorbě životního prostředí.
- ✓ **Vychovatelé (10):** vykonávali dohled nad žáky při adaptačních pobytech a motivačních víkendech.
- ✓ **Metodik adaptačních pobytů a motivačních víkendů, finanční a hlavní manažer:** připravovali program adaptačních pobytů a motivačních víkendů.
- ✓ **Lektor barmanského kurzu:** seznámil žáky s historií barmanství, uplatněním barmana, s odbornou literaturou. Naučil žáky ovládat technologie a technické postupy při výrobě, způsoby a systémy obsluhy, používat inventář i suroviny a rozlišovat sklo na jednotlivé nápoje.
- ✓ **Lektor kurzu práce s počítači a internetem:** naučil žáky analyzovat a interpretovat informace různými formami např. texty, počítačovými hrami a prostřednictvím různých webových stránek.
- ✓ **Lektor kurzu pletení košíků:** seznámil žáky, žákyně i zaměstnance školy s materiály, pomůckami a nácvikem základních technik výroby jednoduchých košíkářských výrobků s pevným dnem. Pod vedením lektorky každý účastník kurzu upletl jeden i více košíků.
- ✓ **Pracovník místní knihovny:** uspořádal seminář o knihách a provozu knihovny. Seznámil žáky s výpůjčním řádem, s principem ukládání knih a vyhledávání knih, které si žáci vyzkoušeli prakticky.
- ✓ **Lektor pletení:** seznámil žákyně se základními oky pletení, nacvičily techniku hladce a obrace na vzorníku. Po nácviku každá z dívek začala plet svou šálu.
- ✓ **Lektor kurzu k získání dovedností truhlářského řemesla:** prohloubil znalosti a dovednosti žáků tohoto i jiného oboru s cílem zhotovit truhlářské výrobky.
- ✓ **Pedagog tělesné výchovy:** vytvářel návyky směřujících k péči o tělo a zdraví.
- ✓ **Lektor základů 3D modelování:** poskytl informace o entitách, hladině, jejich využití, komponentech a jejich vlastnostech, základní použití Plugins (zásuvných modulů), připravil žáky na tisk 3D.
- ✓ **Lektor základů kovářství:** seznámil žáky teoreticky i prakticky s kovářstvím, jeho historií, s nástroji a pomůckami kováře. Náhorně prezentoval různé techniky kutí a kování.
- ✓ **Lektor zážitkové gastronomie:** rozšířil klíčové kompetence v oblasti flambování, sváteční tabule, tajemství dobré kávy a vyřezávání z ovoce a zeleniny.

- ✓ **Cvičitel jógy:** naučil žáky osvojit si správné držení těla, lepší koordinaci a rovnováhu, lepší soustředění a ovládnutí svého těla.
- ✓ **Masér:** poskytoval dotekovou relaxaci k prohloubení vazby a důvěry.
- ✓ **Učitelé hudební výchovy (2):** rozvíjeli personální a sociální kompetence při zpěvu a hře na kytaru.
- ✓ **Metodik rizikových projevů chování:** uspořádal interaktivní besedy na téma (tabák, alkohol, drogy), podpořil u žáků uvědomění si následků takového chování, a to nejenom zdravotních a ekonomických, ale také sociálních.

Realizované aktivity projektu:

1) Poradenská činnost:

Poradenská činnost zahrnovala v oblasti psychologické podpory práci psycholožky s jednotlivci (individuální konzultace), kdy v rámci sezení byly rozebírány individuální problémy jednotlivců při vzdělávání i v sociální oblasti (problémy v rodině, na internetu apod.). Dále proběhla skupinová sezení na téma „Poznejme se a žijme spolu“, kde formou her a dramatizací se žáci navzájem poznávali, seznamovali a učili se sociálním a komunikačním dovednostem. V oblasti prevence rizikových projevů chování proběhla přednáška „Zkoušky s minimem stresu“ a byly uspořádány interaktivní besedy na téma závislost na nikotinu a alkoholu.

2) Oblast vzdělávání:

Žáci, kteří z různých důvodů nedosahovali uspokojivých výsledků ve vzdělávání, byli v rámci konzultací doučováni (konzultace k předmětu ICT). Dle zájmu žáků bylo jejich učivo rozšiřováno o odborné oborové kompetence (konzultace a kreslení v programu ARCHITECTURE 2010), kde byli žáci seznamováni s novými trendy práce v jejich oboru. Vedle faktické podpory studia (doučování, individuálních konzultací) jsme realizovali tzv. „zkoušky na nečisto“. Žáci 3. ročníků měli možnost ještě před vlastní zkouškou zkusit atmosféru, která doprovází skutečnou zkoušku. V rámci vzdělávání proběhly oborové soutěže (truhlářské práce, technologie a praktická zkouška provozní služby, pečovatelské práce), kterým předcházela intenzivní příprava.

3) Oblast výchovná:

Nejefektivnější prevencí rizikových projevů chování žáků je plnohodnotný život,

zajímavá a naplňující práce, smysluplné trávení volného času, zdravé sebevědomí a kvalitní sociální vztahy. Všem je třeba se učit. Proto nabízené aktivity směřovaly k danému cíli, a to nenásilnou formou. Žáci mohli navštěvovat různorodé volnočasové aktivity, prohlubovat své znalosti a dovednosti ve vybraném oboru, tak i v oborech jiných. Ve školním roce 2012/2013 aktivně zahájil svou činnost kurz truhlářský, barmanský, pletení košíků, kde si žáci prohlubovali znalosti a dovednosti potřebné k získání pracovních kompetencí a kompetencí k učení a řešení problémů (v souladu s ŠVP). Sportovní aktivity: florbal a kopaná vedly žáky k pohybovým aktivitám, zdravému životnímu stylu. Kompetence k využívání prostředků informačních technologií a práce s informacemi byly získávány a prohlubovány v kurzu práce s počítači a internetem, kde byl kladen důraz na bezpečné využívání těchto médií s ohledem na ochranu osobnosti.

4) Oblast environmentální výchovy:

Pravidelnou aktivitou byla péče o rostliny v ekologickém koutku a v prostorách školy. Nedílnou součástí byl také estetický přístup k prostředí školy a pozitivní změny v chování jedinců k materiálním hodnotám. V rámci ekokoutku a environmentálního vzdělávání žáků školy byly vytvořeny materiály, které zábavnou formou přibližují otázky přírody, životního prostředí a ekologie. Vznikl soubor „Bystření mozků“, sada osmisměrek a křížků (ptáci, rostliny, stromy, houby, savci, brouci, Jesenicko a zapomenutá řemesla), kdy se formou zábavných kvízů žáci seznamovali nejen s přírodou, ale také s místopisem a historií kraje. Vznikl materiál „Desatero ekologické domácnosti“, který názorně a dostupně vysvětloval žákům, jak dosáhnout ekologické domácnosti. Proběhla školní kola soutěžních lot na téma „Květena a Fauna Jesenicka“.

Všechny materiály byly vytvořeny s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků naší školy.

5) Adaptační pobyty:

Adaptační pobyty byly realizovány třikrát pro žáky jednoho prvního ročníku a dvou třetích ročníků v rámci podporované aktivity „vybudování záchranné sítě“ pro osoby ohrožené předčasným odchodem ze systému vzdělávání a těch, co se do systému chtějí vrátit.

Činnosti směřovaly především k osobnostně–sociálnímu rozvoji žáků a upevnění občanských kompetencí. U žáků prvního ročníku byl pobyt strukturován jako adaptační s cílem přiblížit nastupujícím žákům nové prostředí, seznámit je s kolektivem spolužáků, pracovníků školy a usnadnit jim nástup do nového kolektivu.

Pro žáky dvou třetích ročníků byl pobyt strukturován jako konkurz na pracovní pozici, kdy žáci řešili konkrétní situace, se kterými se mohou setkat při nástupu do pracovního prostředí. Pokusili se o sestavení žádosti o zaměstnání, motivační dopis a životopis. Prakticky si vyzkoušeli v modelové situaci pracovní pohovor. Získali informace potřebné v běžném životě z oblasti finanční gramotnosti. Byli seznámeni s povinnostmi a předpisy ohledně zdravotního a sociálního pojištění. Rovněž byli seznámeni s placením pojistného při pobytu v zemích EU a mimo EU. Vycházející z potřeby cílové skupiny byly pobyty doplněny o školení základů poskytování první pomoci. Adaptačních pobytů se během realizace zúčastnilo 74 žáků.

6) Motivační víkendy:

Motivační víkendy byly realizovány pro žáky všech ročníků. Cílem bylo zajistit žákům aktivity vhodné pro naplnění jejich volného času a zároveň posílit rozvoj jejich osobností. Celkem jsme připravili třináct motivačních víkendů, kterých se zúčastnilo celkem 98 žáků, z toho se někteří účastnili motivačních víkendů opakovaně. Náplní motivačních víkendů byla řada kulturních, sportovních, turistických a poznávacích akcí, které se u žáků setkaly s pozitivním ohlasem. S žáky jsme navštívili výstavy ve Vodní tvrzi v Jeseníku, zúčastnili se akce Mezinárodní výstava leteckého průmyslu spojené s Dny Nato v Ostravě a Dny vzdušných sil Armády ČR.

Výstupy projektu:

- ✓ vytvořené školní poradenské centrum,
- ✓ 5 individuálních vzdělávacích plánů pro vybrané žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- ✓ metodika volnočasových aktivit, jejíž součástí byly podrobně rozepsané jednotlivé programy adaptačních pobytů a motivačních víkendů,
- ✓ Promost: bulletin (měsíčník), který retrospektivně sledoval jednotlivé činnosti konané v rámci aktivit projektu,
- ✓ koutek environmentální výchovy a k němu vztahující se nově vytvořený vzdělávací materiál.

Zpracoval: Mgr. Libor Vrána
ředitel školy

Realizátor projektu: Střední škola a Základní škola Lipník nad Bečvou, Osecká 301

Adresa: Osecká 301, 7514 312 Lipník nad Bečvou

Řešitel projektu: Mgr. Jarmila Slezáčková, projektový manažer

Kontaktní údaje: e-mail: zvpslipnik@email.cz, tel.: 581 773 766
web: <http://www.zsflipnik.cz>

Dotační titul: Rozvojový program MŠMT: Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2013

Název projektu: **ABY DĚTI UMĚLY SPRÁVNĚ MLUVIT**

Cíl projektu:

Hlavním cílem bylo podpořit rozvoj komunikačních dovedností dětí přípravné třídy a celkově zvýšit kvalitu a atraktivitu výuky ve škole pomocí moderních výukových a logopedických pomůcek.

Cílová skupina:

Do projektových aktivit projektu bylo zapojeno 15 žáků přípravné třídy a 10 dětí z multifunkční herny Pampeliška (23%), 5 speciálních pedagogů (31%) a cca 12 rodičů dětí z přípravné třídy. V rámci projektového dne – logolympiády byla umožněna přítomnost i dalším rodičům s předškolními dětmi (záznamy byly uvedeny na prezenční listině).

Délka projektu: 1.1. – 31.12. 2013 (leden – červen – zpracování Sborníku projektových aktivit, září – prosinec 2013 – ověřování formou logolympiád)

Jednotliví pracovníci projektu, jejich funkce a pracovní náplň: Vedoucí realizačního týmu:

- ✓ řídil celý projektový tým, vedl pravidelné porady projektového týmu, komunikoval s poskytovatelem podpory,
- ✓ byl primárně odpovědný za řádnou administraci projektu, zpracoval konečnou verzi věcného vyhodnocení projektu a jejich příloh,
- ✓ kontroloval průběžné naplňování indikátorů projektu, připravoval plán činnosti a koordinoval průběh a realizaci jednotlivých projektových aktivit,

- ✓ kontroloval správnost vedení personální agendy i účetnictví projektu,
- ✓ předkládal poskytovateli věcné vyhodnocení projektu včetně fotodokumentace,
- ✓ připravoval podklady pro propagaci projektu, schvaloval podobu propagačních a prezentačních materiálů projektu,
- ✓ sledoval kvalitu odborného personálu,
- ✓ sledoval všechny změny v dokumentech, které by měly vliv na realizaci projektu.

Členové realizačního týmu byli 4 speciální pedagogové – logopedi:

- ✓ prováděli komplexní logopedickou diagnostiku a logopedickou intervenci žákům s vadami řeči,
- ✓ poskytovali konzultační a poradenskou činnost pro rodičovskou a odbornou veřejnost ve věcech výchovy, vzdělávání, integrace a budování komunikační kompetence žáků s vadami řeči,
- ✓ zpracovávali zprávy z logopedických vyšetření pro potřeby vzdělávání žáků s vadami řeči a návrhy na zajištění podmínek jejich vzdělávání a podíleli se na tvorbě Sborníku projektových aktivit.

Realizované aktivity a výstupy projektu:

1) Tvorba a realizace školních projektů (logolympiád):

Speciální pedagogové procvičovali správnou výslovnost pomocí sluchových a dechových cvičení, gymnastiky mluvidel a cvičení artiklace. Cvičení byla realizována formou hry. Mezi možnosti ovlivňování vývoje komunikačních schopností dítěte v rámci logopedické prevence byla zařazena průpravná cvičení, cvičení na rozvoj motoriky, smyslového vnímání, rozvoj jednotlivých jazykových rovin a samozřejmě výchova ke správné výslovnosti, tj. nápodobu jednotlivých hlásek.

Významná úloha ve výchově řeči připadla také rodičům, kteří měli možnost přímé účasti ve výuce předškoláků. V rámci jazykové výchovy se seznámili, jak rozvíjet slovní zásobu, pečovat o správnou výslovnost a zřetelnost řeči, o osvojení a zdokonalování gramatické správnosti mluvených projevů a o rozvíjení povědomí o gramatické správnosti jazyka, jakož i o rozvíjení souvislého vyjadřování. Od září 2013 do prosince 2013 byly dle harmonogramu

projektu každý měsíc realizovány logolympiády, na kterých byly prezentovány zajímavé aktivity, hry a soutěže v oblasti rozvoje řeči dětí předškolního věku dle vytvořených projektových aktivit v metodickém Sborníku.

2) Přípravná třída:

Přípravná třída byla vybavena moderními pomůckami pro řečovou výchovu. Pomůcky byly výrazným motivačním prvkem při rozvoji řeči (interaktivní tabule včetně dataprojektoru, obrázkové logopedické pomůcky pro trénování výslovnosti, či náhradní komunikaci a různé typy obrázkových komunikačních slovníků).

Zdroje informací k výstupům:

- ✓ logopedické deníky,
- ✓ měsíční rámcový program práce (dle ŠVP), kde byla zaznamenána základní témata, okruhy vědomostí a dovedností, na něž byla zaměřena logopedická práce v daném měsíci,
- ✓ pracovní listy (jako součást Portfólia),
- ✓ složky dětí (žákovské Portfólio), kde jsou uloženy jejich práce, pracovní listy, výtvarné práce.

Výstupy:

- ✓ prezenční listiny: informace o počtu setkání,
- ✓ fotodokumentace o průběhu jednotlivých aktivit v daném měsíci (proběhl minimálně 1krát měsíčně) archivovaná v elektronické podobě (webové stránky),
- ✓ přípravy logopedů včetně metodiky: informace o typech aktivit v programu i o konkrétních jednotlivých aktivitách s využitím pomůcek,
- ✓ soubor využitých a vytvořených pracovních listů,
- ✓ soubor složek pro děti, v nichž byly průběžně ukládány jejich práce a výtvary,
- ✓ seznam zakoupených pomůcek pro výuku komunikačních dovedností,
- ✓ Sborník vytvořených aktivit.

Vzdělávání v přípravné třídě vyhovovalo současným trendům, což bylo pro děti z těchto skupin velmi přínosné (např. dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí by se pravděpodobně jiným způsobem včasné logopedické péče nedostalo). Projekt reagoval na potřebu posílit aktivity vedoucí k nápravě vad řeči dětí a poskytl logopedickou prevenci dětem již od 3 let za přítomnosti rodičů a nadále pak po celou docházku v přípravné třídě. Tedy po nástupu dětí do přípravné třídy, nikoli až těsně před jejich nástupem na základní školu, jak je v současné době běžné. Dítě je v raném věku nejvíce tvárné, proto se včasnou a odbornou prevencí může nedostatkům v řeči předejít nebo je odstranit.

Zpracovala: Mgr. Jarmila Slezáčková
projektový manažer

Realizátor projektu:

Střední škola a Základní škola Lipník nad Bečvou, Osecká 301

Adresa: Osecká 301, 7514 312 Lipník nad Bečvou

Ředitel projektu: Mgr. Jarmila Slezáčková, projektový manažer

Kontaktní údaje: e-mail: zvspslipnik@email.cz, tel.: 581 773 766
web: <http://www.zslipnik.cz>

Dotační titul: Dotační program MŠMT: Na podporu integrace romské komunity v roce 2013

Název projektu: UČ SE, MYSLI, POZNÁVEJ

Cíle projektu:

Cílem projektu bylo posílit soubor vybraných profesních kompetencí žáků se sociálním znevýhodněním formou inkluze do výchovně vzdělávacího programu školy.

Specifickým cílem vzdělávacího programu bylo vybavit žáky se sociálním znevýhodněním komplexem tzv. profesních kompetencí, které jim posléze umožní účinně a efektivně vykonávat správně zvolené povolání. Vytvořením ročního systému projektových dnů jsme poskytovali žákům potřebné zázemí pro funkční naplnění stanovených cílů. Za účelem vyšší efektivity programu byl nastaven motivační soubor hodnotících prvků pro jednotlivé věkové kategorie žáků. Jednotlivci s nejvyšším bodovým hodnocením byli vybráni do zážitkového kurzu sociálních dovedností.

Cílová skupina:

Cílovou skupinu v počtu 95 žáků tvoří:

- ✓ žáci se speciálními vzdělávacími potřebami základní a střední školy, převážně děti se sociálním znevýhodněním,
- ✓ rodiče žáků se sociálním znevýhodněním,
- ✓ pedagogičtí pracovníci školy.

Délka projektu: 1.1. – 31.12. 2013

Leden – březen 2013: realizační tým tvořil školní program projektových aktivit, který byl následně ověřován v následujících měsících a na zážitkovém kurzu.

Duben 2013: projektový den: Paralympiáda,

Květen 2013: projektový den: Počítá se se mnou, s vyhodnocením bodového systému,

Červen 2013: projektový den: Být jiný beze strachu (multikulturní tematika),

Září 2013: zážitkový kurz sociálních dovedností (23.9. – 27.9. 2013),

Říjen 2013: projektový den: Lidová řemesla (ve spolupráci s rodičovskými skupinami),
Listopad 2013: projektový den: Zdravý životní styl,
Prosinec 2013: projektový den: Vánoční akademie a Den otevřených dveří.

Jednotliví pracovníci projektu, jejich funkce a pracovní náplň:

Řízení projektu bylo zajištěno projektovým týmem. Na pravidelných setkáních celý tým kontroloval plnění prací, evaluoval výsledky a výstupy i plánoval další postupy. Členem administrativního týmu byl manažer a ekonomický manažer a tým pedagogických pracovníků. Celý projektový tým plně zodpovídal za průběh a výstupy všech aktivit a jejich efektivitu vůči cílové skupině, dohlížel na naplňování cílů a monitorovacích indikátorů.

Manažer projektu:

- ✓ byl externí pracovník žadatele, pod jehož vedením byly realizovány předchozí projekty školy,
- ✓ zodpovídal za celkové řízení aktivit, plnění stanovených cílů a výstupů projektu,
- ✓ společně s pracovníky odborného týmu jednotlivých aktivit na pravidelných schůzkách hodnotil průběh realizace projektu, jeho chod v souladu s plánovaným harmonogramem a naplňování monitorovacích indikátorů,
- ✓ udržoval komunikaci s poskytovatelem podpory a zaručoval soulad průběhu realizace projektu s cíli a podmínkami grantového řízení a zajišťoval publicitu projektu.

Ekonomický manažer:

- ✓ zajišťoval finanční zpracování projektu (DPP, účetnictví, vyúčtování, hodnotící zprávu).

Metodici projektových aktivit (7):

- ✓ připravili projektové aktivity zážitkového kurzu sociálních dovedností,
- ✓ elektronicky zpracovali vytvořené metodické materiály,
- ✓ zajistili fotodokumentaci a hodnotící zprávy,
- ✓ připravili a realizovali projektový den ve spolupráci s Fakultou tělesné kultury Univerzity Palackého Olomouc „Škola hrou“ a vytvořili a ověřili metodické materiály do programu sociálních dovedností.

Realizované aktivity a výstupy projektu:

1) Vytvoření programu sociálních dovedností:

Cílem bylo vytvořit projektové dny, které byly realizovány v rámci „Dětských dnů“ ve škole a na zážitkovém kurzu. Základem pro vytvoření metodických materiálů bylo řešení problematiky rasismu a xenofobie vycházející z rozpracování a začlenění multikulturální výchovy do výuky ve vybraných ročnících ZŠ a SŠ. Bylo vytvořeno 7 metodických

materiálů, podle nichž bylo vedeno 7 „Dětských dnů“ (6 ve školních prostorách a 1 na zážitkovém kurzu) v časové relaci duben 2013 – prosinec 2013.

2) Realizace projektových „Dětských dnů“:

Při aplikaci inovované metody projektových aktivit a její implementaci do výuky a prostředí školy bylo důležitou složkou zajištění zpětné vazby ze vzdělávacího a výchovného procesu. Metodici projektových aktivit ve spolupráci se studenty Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého Olomouc zorganizovali v areálu školy 3 „Dětské dny“ zaměřené na sportovní aktivity a zdravý životní styl, volbu povolání a netradiční lidová řemesla. Projektový den lidových řemesel proběhl se zapojením rodičů žáků se sociálním znevýhodněním.

3) Zážitkový kurz sociálních dovedností:

Zážitkový kurz byl realizován v Horní Bečvě v hotelu Bečva ve dnech 23.9. – 27.9. 2013. Součástí pobytu byly zážitkové aktivity pro všechny věkové kategorie žáků se zaměřením na sociální dovednosti, pohybové aktivity a zdravý životní styl. Zážitkového kurzu se zúčastnilo 35 vybraných žáků s nejvyšším počtem bodů získaných na projektových „Dětských dnech“, 7 pedagogických pracovníků a školní psycholog.

4) Prezentace projektových aktivit: Den otevřených dveří a Vánoční akademie

Ve spolupráci s rodiči žáků se sociálním znevýhodněním byl realizován prezentační „Den otevřených dveří“ a „Vánoční akademie“ s ukázkou jednotlivých zážitkových aktivit a dovednostních dílen dle přípravy projektového týmu. Realizace projektu včetně fotodokumentace je prezentována na webových stránkách školy www.zslipnik.cz a na panelové výzdobě v prostorách školy.

Zpracovala: Mgr. Jarmila Slezáčková
projektový manažer

Realizátor projektu: Základní škola Kojetín, Svatopluka Čecha 586, okres Přerov

Adresa: Svatopluka Čecha 586, 753 01 Kojetín

Ředitel projektu: Mgr. Olga Odehnalová, ředitelka školy

Kontaktní údaje: e-mail: reditelka@zssvcecha.kojetin.cz, tel.: 581 762 032
web: zs-kojetin.cz

Dotační titul: Dotační program MŠMT: Na podporu integrace romské komunity v roce 2013

Název projektu: CHCI BÝT ÚSPĚŠNÝ

Cíle projektu:

- ✓ zkvalitnit přípravu žáků na vyučování,
- ✓ překonávat obtíže ve vzdělání,
- ✓ vyrovnávat asymetrie při vzdělání,
- ✓ podporovat dílčí úspěchy žáků a
- ✓ vést žáky ke správné volbě povolání.

Cílová skupina: 130 žáků,
16 pedagogických pracovníků a 20 rodičů.

Délka projektu: 11. 3. 2013 – 31.12. 2013

Jednotliví pracovníci projektu, jejich funkce a pracovní náplň:

- ✓ **Vedoucí projektu:** řídila projekt, kontrolovala a vyhodnocovala jednotlivé aktivity.
- ✓ **Realizátoři (2 asistenti pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním, 2 pedagogové 1. stupně, 1 pedagog 2. stupně):** se podíleli na zlepšení přípravy na vyučování.
- ✓ **2 pedagogové (pedagog 1. stupně a pedagog přípravné třídy):** se věnovali žákům se specifickými vývojovými poruchami učení a vadami řeči.
- ✓ **2 pedagogové (pedagog matematiky a českého jazyka):** se věnovali přípravě žáků k přijímacím zkouškám.
- ✓ **3 pedagogové (pedagog 2. stupně, třídní učitel, pedagog polytechnické výchovy):** realizovali aktivity spojené se správnou volbou povolání – rozvoj polytechnické výchovy, testy k volbě povolání, exkurze do škol, spolupráce s Úřadem práce Přerov apod.
- ✓ **3 pedagogové (pedagog tělesné výchovy, polytechnické výchovy, výtvarné výchovy a českého jazyka):** připravovali žáky na soutěže.

Realizované aktivity projektu:

- 1) **Pravidelná příprava na vyučování:** 50 žáků.
- 2) **Akce spojené s volbou povolání:** 4 exkurze, spolupráce s Úřadem práce Přerov, schůzka k volbě povolání (15 žáků, 15 rodičů) s ohledem na schopnosti žáků a možnosti uplatnění v dalším životě.
- 3) **Účast na soutěžích:** 9 soutěží, 90 žáků, turnaj stolní tenis, výtvarné soutěže, slohová a komunikativní soutěž Romano Suno, polytechnická soutěž, malá kopaná.

Největší úspěch:

- ✓ **2. místo soutěže OHK: polytechnická výchova, vyhodnocení Olomouc,**
- ✓ **2. místo soutěže Romano Suno: slohový příspěvek, vyhodnocení Praha.**

Výstupy projektu:

- ✓ získání návyku pravidelnosti a osvojení si metod učení,
- ✓ příprava pomůcek na vyučování,
- ✓ příprava na soutěže a účast na soutěžích – polytechnická výchova, slohová a komunikativní výchova, výtvarné soutěže, turnaje ve stolním tenise,
- ✓ Učím se být zodpovědný: vyplněné testy k volbě povolání a k přijímacím zkouškám,
- ✓ Exkurze do škol (Odborného učiliště, Křenovice 8, Střední školy řezbářské, Tovačov, Nádražní 146, Střední školy hotelové a služeb Kroměříž).

Projekt přispěl ke zlepšení přípravy žáků na vyučování zejména u žáků 1. stupně, ke vzájemné důvěře mezi žáky a učiteli, u některých žáků ke zlepšení prospěchu. Žáci, kteří ukončili základní vzdělání, budou pokračovat v dalším vzdělávání.

Zpracovala: Mgr. Olga Odehnalová
ředitelka školy

Realizátor projektu: Základní škola Kojetín, Svatopluka Čecha 586, okres Přerov

Adresa: Svatopluka Čecha 586, 753 01 Kojetín

Ředitel projektu: Mgr. Olga Odehnalová, ředitelka

Kontaktní údaje: e-mail: reditelka@zssvcecha.kojetin.cz, tel.: 581 762 032
web: zs-kojetin.cz

Dotační titul: Dotační program MŠMT: Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2013

Název projektu: NECHCEME STÁT STRANOU

Cíle projektu:

- ✓ posílit multikulturní výchovu,
- ✓ podpořit soužití majority s minoritou,
- ✓ podpořit soudržnost a kamarádství,
- ✓ rovné vztahy a
- ✓ příklady dobré praxe.

Cílová skupina: 125 žáků, 10 žáků přípravné třídy, 60 absolventů, 20 zaměstnanců školy, rodiče a prarodiče.

Délka projektu: 14. 3. 2013 – 31.12. 2013

Jednotliví pracovníci projektu, jejich funkce a pracovní náplň:

- ✓ **Vedoucí projektu:** dohlížela nad jednotlivými aktivitami, zajišťovala kvalitu, hodnocení a propagaci projektu.
- ✓ **10 pedagogů (třídní učitelé 1.– 9. ročníku, pedagog přípravné třídy):** aktivně spolupracovalo s asistenty pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním na realizaci projektových dnů zaměřených na multikulturní výchovu pro žáky i jejich rodiče.
- ✓ **3 pedagogové (vychovatelka, pedagog 1.stupně, asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním):** nacvičili školní divadlo s multikulturní tematikou, vytvořili vlastní divadlo, včetně kulis a kostýmů, výstupem bylo veřejné vystoupení pro žáky, bývalé žáky, rodiče a prarodiče.
- ✓ **3 pedagogové (vychovatelka, pedagog výtvarné výchovy, pedagog 1. stupně):** připravili výstavu a jarmark rukodělných prací z papíru, dřeva a látek žáků 1.– 9. ročníku.

- ✓ **2 pedagogové tělesné výchovy:** připravili žáky na sportovní turnaje ve stolním tenise a sportovní den pro žáky 1. stupně.
- ✓ **2 pedagogové (pedagog 2.stupně, asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním):** zorganizovali návštěvu Muzea romské kultury a konferenci Život není černobílý na základě znalostí získaných během projektu.

Realizované aktivity projektu:

- ✓ **Seznámení s pojmem multikulturní výchova,** dějinami Romů, pohádkami a pověstmi, kulturou, typickými jídly, srovnání s jinými národy bylo využito při projektových dnech (představení, co je typické pro jednotlivé národy, forma scének, tance, písně, výroba nástěnných tabulí, prezentovaly se všechny ročníky).
- ✓ **Sportovní akce:** soudržnost, kamarádství, vzájemná pomoc.
- ✓ **Návštěva Muzea romské kultury a pořádání konference Život není černobílý:** ověření teoretických znalostí.
- ✓ **Projektové dny:** předvedení toho, co jsme se naučili, scénky, tance, písně, prezentace pro spolužáky, rodiče, prarodiče, absolventy.
- ✓ **Školní divadlo:** pomocí pohádkových postaviček předvedení námětů vzájemné pomoci a tolerance.
- ✓ **Jarmark:** prezentace výrobků žáků.

Výstupy projektu:

- ✓ posílení multikulturní výchovy, už víme, co tento pojem znamená,
- ✓ už víme, co můžeme očekávat od inkluzivního vzdělávání,
- ✓ zlepšení vzájemných vztahů,
- ✓ pochopení některých tradic romské komunity, způsobu života, srovnání s jinými národy.

Cíle projektu byly splněny a projektové aktivity obohatily osobnostní rozvoj žáků i pedagogů.

Zpracovala: Mgr. Olga Odehnalová
ředitelka školy

Realizátor projektu: Základní škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov

Adresa: Tyršova 360, 798 27 Němčice nad Hanou

Řešitel projektu: Mgr. Hana Matušková, ředitelka školy

Kontaktní údaje: e-mail: zsnevskoly.cz, tel.: 582 386 579, 582 386 537
web: <http://zsnev.pvskoly.cz>

Dotační titul: Dotační program MŠMT: Na podporu integrace romské komunity v roce 2013

Název projektu: TÁHNEME ZA JEDEN PROVAZ

Hlavní cíle:

- ✓ podpořit aktivity k překonávání obtíží v průběhu povinné školní docházky a vzdělávání na střední škole,
- ✓ podpořit aktivity směřujících ke zvýšení efektivity spolupráce rodin a školy při vzdělávání žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a
- ✓ podpořit aktivity poskytující informační a poradenskou podporu rodinám při volbě povolání pro sociálně znevýhodněné žáky základních škol.

Dílčí cíle:

- ✓ zvýšit motivaci žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí k úspěšnému průběhu a dokončení vzdělání,
- ✓ zajistit maximální podporu žáků při rozhodování o výběru budoucího povolání,
- ✓ posílit pozitivní vztah žáků ke škole,
- ✓ usměrnit temperament žáků k pozitivnímu zviditelnění,
- ✓ rozšířit slovní zásobu romských žáků a tím eliminovat jazykovou bariéru.

Cílová skupina: Přímý dopad měl projekt na 40 romských žáků naší školy, 8 romských rodin, dále na 21 žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Délka projektu: 1. 1. – 31. 12. 2013

Jednotliví pracovníci projektu, jejich funkce a pracovní náplň:

- ✓ **Koordinátor multikulturní výchovy:** sestavil a realizoval časový harmonogram, průběh celoročního projektu a zajišťoval spolupráci s ostatními pedagogy.
- ✓ **Výchovný poradce:** zajišťoval odbornou péči a poskytoval odbornou poradenskou pomoc při výběru povolání, zajišťoval exkurze a informace o vhodných profesích pro žáky.

- ✓ **Supervizor projektu:** poskytoval odbornou garanci za projekt a zajišťoval spolupráci s ostatními subjekty během celého roku.
- ✓ **Logoped:** poskytoval odbornou péči.
- ✓ **Pedagogičtí pracovníci (7):** se podíleli na celoročních aktivitách v rámci fungování připravovaných činností a výstav projektu.
- ✓ **Vychovatelé školní družiny (3):** spolupracovali při realizaci aktivit.
- ✓ **Terénní pracovník Člověk v tísni o.s.:** spolupracoval při realizaci aktivit.
- ✓ **Asistentky pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním:** zajišťovaly především pravidelné přípravy sociálně znevýhodněných žáků na vyučování, psaní domácích úkolů a pomáhaly při dalších aktivitách.
- ✓ **Hospodářka:** průběžně zpracovávala ekonomickou část projektu a následně projekt vyúčtovala.
- ✓ **Pracovník ICT:** zpracoval fotograficky projekt a zveřejňoval aktivity na webových stránkách školy.

Realizované aktivity a výstupy projektu:

1) Workshopy pro rodiče, případně i sourozence školáků – mosty k porozumění:

Hlavním cílem rodinného setkání byla výroba hraček a vzájemné poznání rodičů a pracovníků školy. Tento cíl se nám podařilo naplnit. Setkání proběhlo před Vánocemi, takže si rodiče i starší sourozenci odnesli dárečky pro své nejmladší. Bylo přichystáno drobné občerstvení, zpívalo se a celé odpoledne panovala velmi příjemná atmosféra. Zúčastnilo se celkem 29 romských spoluobčanů a 5 pracovníků školy.

2) Svačinky pro žáky do škol:

Cílem této aktivity bylo zvýšit docházku sociálně znevýhodněných žáků do školy a zabránit tak absenci sociálně znevýhodněných žáků formou organizováním **placených svačin rodiči pro žáky**. Žáci měli na 1. st. ZŠ zajištěnou svačinku, čerstvé pečivo, které jim na začátku hlavní přestávky rozdával jejich třídní učitel. Tato aktivita nám pomáhá s naplňováním vytyčených cílů. Žáci si svačinky oblíbili a budeme v nich i nadále pokračovat.

3) Podpora porozumění vyučovacím jazyku:

Společně jsme obohacovali české prostředí v prostorách školy o nápisy i v jazycích, které jsou ve škole zastoupeny (vytvoření tzv. jazykové krajiny). Na nástěnkách, informačních tabulích se objevila vedle českého jazyka i romština. S těmito nápisy a popisky nám pomáhali právě romští žáci. Na tuto činnost byly zakoupeny 3 písmenkové informační tabule, které byly umístěny v každém patře. Jejich obsah se čtvrtletně aktualizoval.

Stěžejním tématem bylo vzdělání, které jsme šířili prostřednictvím romských přísloví. Tato přísloví byla jak v romském, tak i v českém jazyce. Postupně jsme vytvářeli i jednoduché popisky k obrázkům v romštině i češtině, které nám pak vytvořili slovníček složitějších slov v obou jazycích. Cílem této aktivity bylo především vytvořit bohatší slovní zásobu, porozumět pojmům, zvýšit sebevědomí sociálně znevýhodněných žáků, zapojit se do připravovaných aktivit a utvářet lepší vztahy v komunitě školy.

4) Rozvoj talentu sociálně znevýhodněných žáků, prevence rizikových projevů chování – Naše divadélko:

Cílem těchto dlouhodobých setkávání na workshopech bylo podpořit změnu postojů a rizikových projevů chování. Žáci pod vedením pedagogů secvičovali krátká divadelní představení, pohádky, příběhy, scénky, které pak prezentovali před diváky na školní akademii. Tyto scénky byly dvojjazyčné – čeština, romština. Tyto aktivity zvýšily sebevědomí těchto žáků, obohatily slovní zásobu žáků i diváků a měly příznivý vliv na utváření kladných mezilidských vztahů.

5) Podpůrné aktivity ve výuce pro sociálně znevýhodněné žáky:

Do vyučování, především na 1. stupni jsme pravidelně zařazovali skupinové vyučování. Žáky jsme rozdělili do dvou a tří skupin. V každé skupině pracovali žáci s přibližně stejným pracovním tempem, složení skupin se měnilo podle jednotlivých vyučovacích předmětů. Žáci pracovali ve skupinách rádi, protože mohli pracovat na úkolu společně a mohli se radit. Práce ve skupinách s pomocí asistentů pedagoga umožnila skutečně individuální práci s každým žákem ve třídě podle jeho schopností a osobního tempa. Takový styl práce byl nezbytný především ve výuce a procvičování čtení bez domácí přípravy. Žáci většinou souvisle čtou pouze ve škole. Zatímco učitel probíral s jednou skupinou nové učivo, procvičovala asistentka pedagoga s dalšími skupinami probrané učivo a zadávala žákům úkoly pro samostatnou práci. Pro tyto žáky bylo zapotřebí vytvořit materiální zázemí pro individuální formy práce se žáky se sociálním znevýhodněním a pořídit specifické učebnice a zajistit pomůcky pro názornou výuku.

Opět bylo žákům nabízeno pravidelné doučování formou individuálních půlhodinových konzultací. Tuto aktivitu vítají všichni pedagogové, především na 1. stupni, rodiče a také sami žáci, kteří začínají zažívat školní úspěšnost, učí se systematickosti ve vzdělávání a smyslu pro povinnost. Služba je zaměřena na zajištění klidného a bezpečného prostředí pro školní přípravu žáků, kteří pocházejí ze sociálně a ekonomicky znevýhodněných rodin. Péče byla i nadále věnována především nácviku základních dovedností, zejména psaní, čtení a počítání. Mezi další služby patřilo také procvičování probrané látky, příprava na písemné práce, plnění domácích úkolů a celkové doplňování a zkvalitňování znalostí a dovedností. Součástí práce byl pravidelný kontakt s rodiči doučovaných žáků a spolupráce s vyučujícími pedagogy. Snažili jsme se především o pravidelnou docházku žáků na doučování, zlepšení prospěchu u těchto žáků na konci školního roku, plnění školních povinností a zlepšení výslovnosti.

Podpora uměleckého nadání sociálně znevýhodněných žáků:

Cílem této aktivity bylo rozvíjet umělecké nadání žáků a získat vztah k umění. Prostřednictvím aktivní prezentace zájmových aktivit ve veřejných prostorách a při různých slavnostních příležitostech, jsme usilovali o proměňování negativního obrazu o Romech, který je v České republice stále palčivým problémem. Tyto aktivity měly nepochybně blahodárný vliv jak na fyzickou stránku žáka, tak i na jeho psychickou stránku. Žáci měli pestrou nabídku vyžití a to vždy s ohledem na to, co bude cílem dané aktivity. Dále se mohli účastnit vyhlášených soutěží, ve kterých zažívali úspěchy, a tím se posílilo jejich zdravé sebevědomí. Tyto akce byly velmi úspěšné a hojně navštěvované žáky školy.

Opětovně bylo uspořádáno pěvecké klání Romské písně ve škole. Dále proběhla oblíbená výtvarná soutěž, díky níž mohli žáci vyjádřit své vlastní pocity, postoje a tvůrčí záměry.

V neposlední řadě byl uspořádán pátý ročník maratonu ve čtení romských pohádek a povídek. Také jsme se účastnili romské soutěže Romano Suno, kde dvě naše žákyně vyhrály hodnotné ceny. Žákyně se tak účastnily slavnostního předávání cen v Praze, které bylo doplněno o bohatý kulturní program.

6) Poradenské činnosti při výběru povolání:

Většina žáků má nějakou představu o tom, čím by v životě chtěli být. Jsou to většinou skromné představy – jde o řemesla, která si dovedou představit a která zřejmě tvoří vrcholek profesních aspirací nejen jejich, ale i jejich okolí: automechanik, kuchařka, kadeřnice, zedník, číšník, prodavačka. Pro žáky ze znevýhodněného prostředí a zejména ze sociálně vyloučeného prostředí je často velmi obtížné si představit, jak vypadá běžný pracovní život a co obnášejí různé profese. Potřebné informace z rodiny nezískají a rodina je ani k dalšímu studiu nemotivuje.

Koordinátor multikulturní výchovy motivoval žáky ke studiu na střední škole pomocí individuálních rozhovorů i s jejich rodiči. Z dosavadních zkušeností vyplývá, že spolupráce s rodiči je velmi důležitá. Pokud je úsilí zaměřeno pouze na motivování žáků, je mnohdy zbytečné, protože rodiče pak své dítě v myšlence dalšího studia nepodporují a motivace žáků ke studiu výrazně klesá. S rodiči jsme probírali nejen samotný přínos vzdělání pro jejich děti, ale také finanční a organizační záležitosti spojené se studiem (např. možnosti příspěvků na studium).

Škola ve spolupráci s organizací Člověk v tísni o. s. pro tyto žáky uspořádala přípravu na střední školy. Sociálně znevýhodnění žáci se tak dozvěděli, co je to středoškolské vzdělání a jaké jsou možnosti středoškolské vzdělání získat. Škola se pokusila sehrát velmi důležitou úlohu tím, že žáky s jednotlivými profesemi seznámila a pomohla jim na základě jejich zájmů, dovedností a motivace zvolit tu nejvhodnější profesi. Koordinátor multikulturní výchovy ve spolupráci s výchovnou poradkyní na základě zájmu žáků o příslušné profese organizovali tzv. „stáže“ v dílnách, učilištích či firmách, zaměřené na získání informací o šancích na uplatnění ve zvolených profesích. Pedagogové připravili žáky k přijímacímu řízení. Dle dosažených výsledků jsme i v tomto působení byli úspěšní.

Zpracovala: Mgr. Hana Matušková
ředitelka školy

Seznam zkratek

aj.	a jiné
apod.	a podobně
cca	přibližně
CD	kompaktní disk
ČR	Česká republika
DDM	dům dětí a mládeže
DPP	dohoda o provedení práce
EU	Evropská unie
ICT	informační a komunikační technologie
IVP	individuální vzdělávací program
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
např.	například
NATO	Severoatlantická aliance
o.s.	občanské sdružení
OHK	Okresní hospodářská komora
SŠ	střední škola
st.	stupeň
ŠVP	školní vzdělávací program
tj.	to je
tzv.	tak zvané
ZŠ	základní škola

